

Kaupunkisuunnitteluseminaari XV
Vetovoimainen Oulu
20.10.2021

Asumisen, liikkumisen ja elämisen trendit ja ilmiöt –
Oulu vuonna 2080?

Kimmo Rönkä
Future Living Specialist, CEO
Rönkä Consulting Oy, www.ronkaexp.fi
kimmo@ronkaexp.fi, Twitter @kimmoronka

Asumisen, liikkumisen ja elämisen trendit ja ilmiöt – Oulu vuonna 2080?

Kaupunkisuunnitteluseminaari XV
Vetovoimainen Oulu
20.10.2021

ESITYKSEN SISÄLTÖ

- I. TILANNEKUVA: Ilmastohätätila ja luonnon monimuotoisuus kriisi
- II. TÄHTÄIMESSÄ: hiilineutraali palvelukaupunki
- III. MENOSSA: elämisen murros
- IV. SIKSI: resetoidaan kaupungit!
- V. Kestävän tulevaisuuden Oulu vuonna 2080 – TOP 5

I

TILANNEKUVA:

Ilmastohätätila ja luonnon monimuotoisuuskriisi

Ilmastohätätila ja luonnon monimuotoisuuskriisi
ELONKEHÄN LÄMPENEMINEN

<https://www.videoblocks.com>

ILMASTOHÄTÄTILA – "THERE IS NO PLANET B" (AL GORE)

Ilmastohätätila ja luonnon monimuotoisuuskriisi ELONKEHÄN LÄMPENEMINEN

<https://www.space.com/44-venus-second-planet-from-the-sun-brightest-planet-in-solar-system.html>

ILMASTOHÄTÄTILA – VENUS, PUNAINEN PLANEETTA...

Ilmastohätätila ja luonnon monimuotoisuuskriisi
ELONKEHÄN LÄMPENEMINEN

<https://www.nasa.gov/sites/default/files/thumbnails/image/ancient-venus-new.jpg>

ILMASTOHÄTÄTILA – VENUS, PUNAINEN PLANEETTA OLI JOSKUS VEDEN PEITTÄMÄ

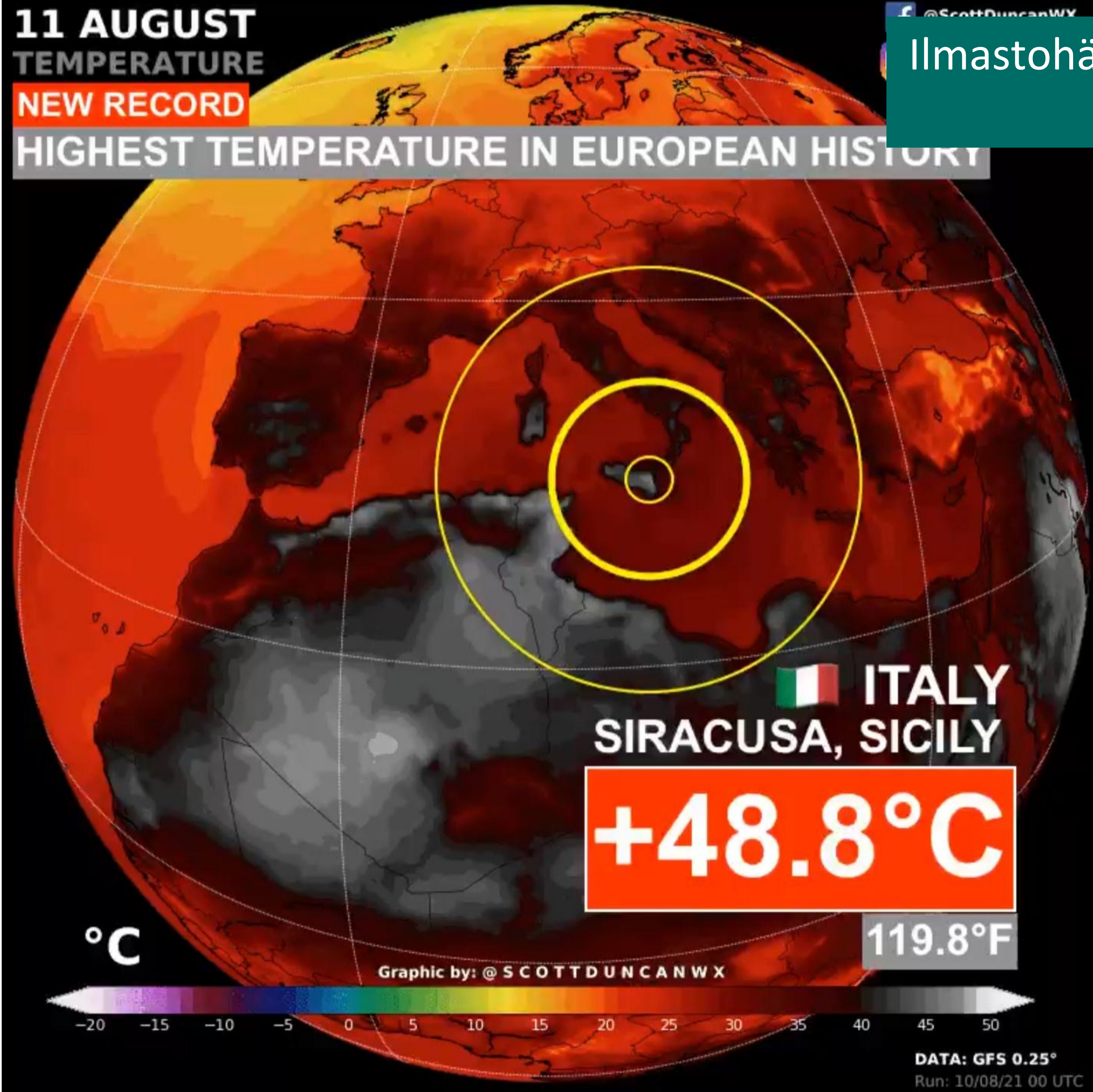
11 AUGUST
TEMPERATURE

NEW RECORD

HIGHEST TEMPERATURE IN EUROPEAN HISTORY

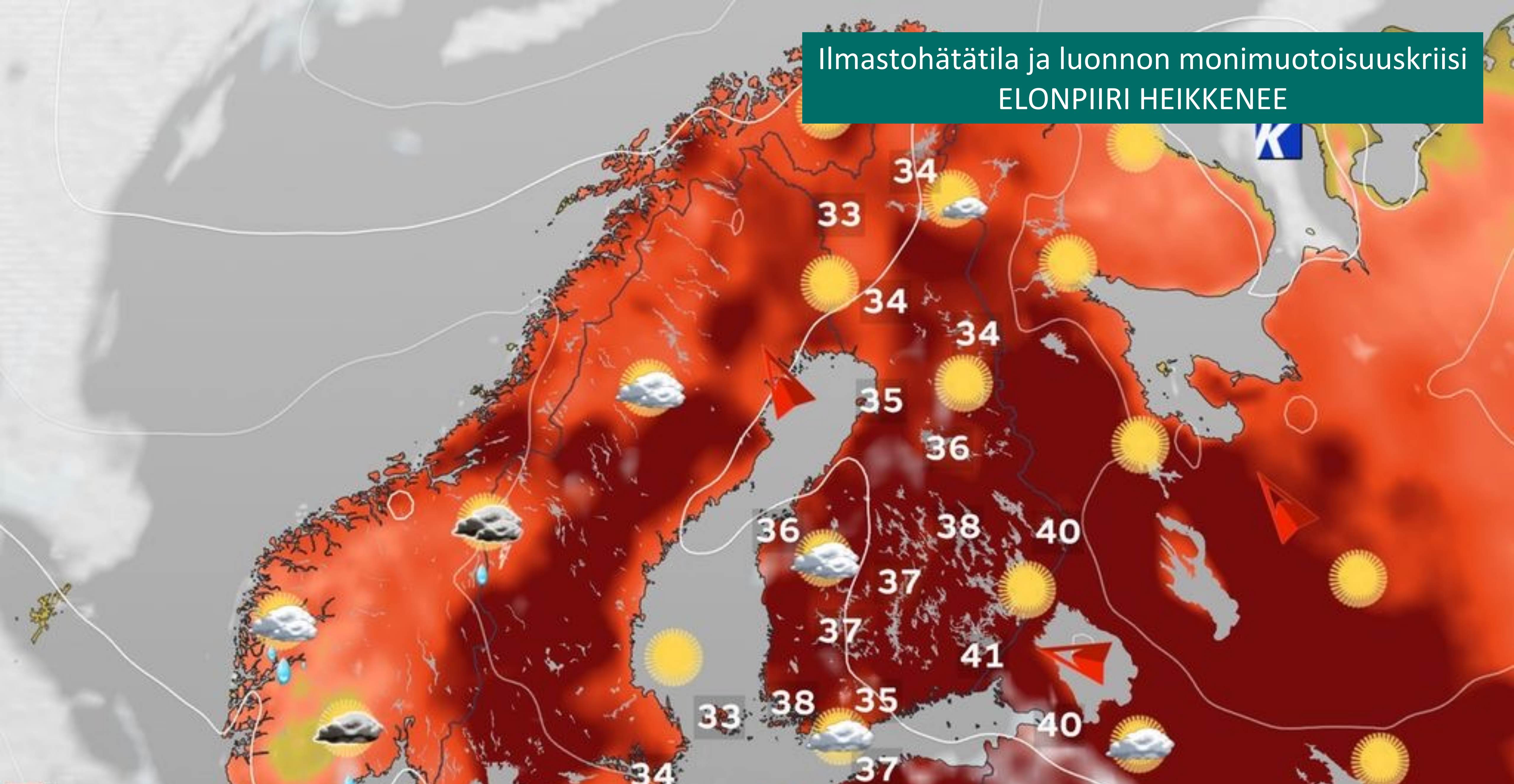
@ScottDuncanWX

Ilmastohätätila ja luonnon monimuotoisuuskriisi
ELONPIIRI HEIKKENEÄ

ILMASTOHÄTÄTILA – KAIKKIEN AIKOJEN LÄMPÖENNÄTYS EUROOPASSA, +48.8 °C

Ilmastohätätila ja luonnon monimuotoisuuskriisi ELONPIIRI HEIKKENEÉ

ILMASTOHÄTÄTILA – HELLEAALTO HEINÄKUUSSA 2081?

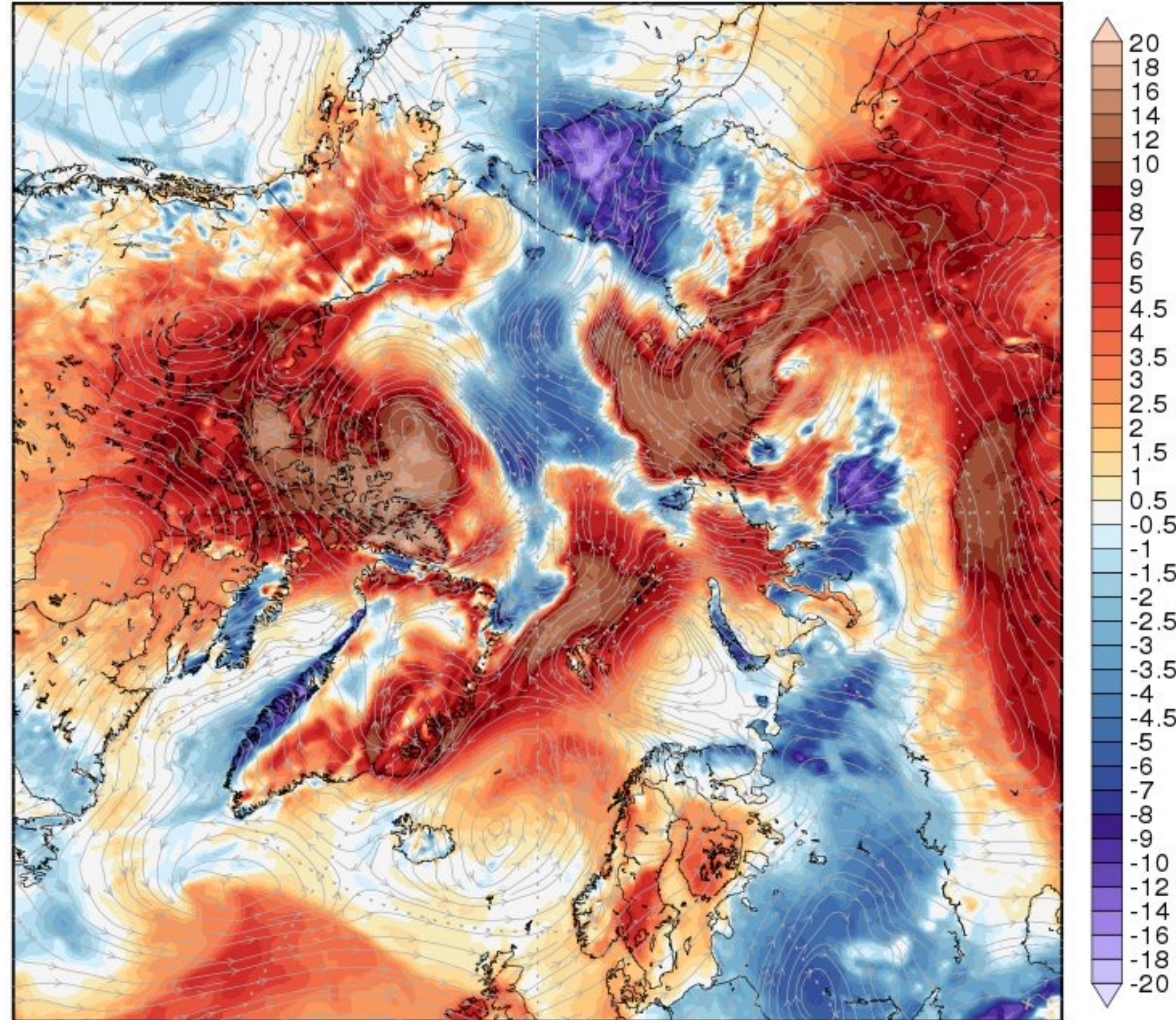
60-90N:
2.452K

66-90N:
3.098K

Greenland:
1.737K

Arctic
Ocean:
2.155K

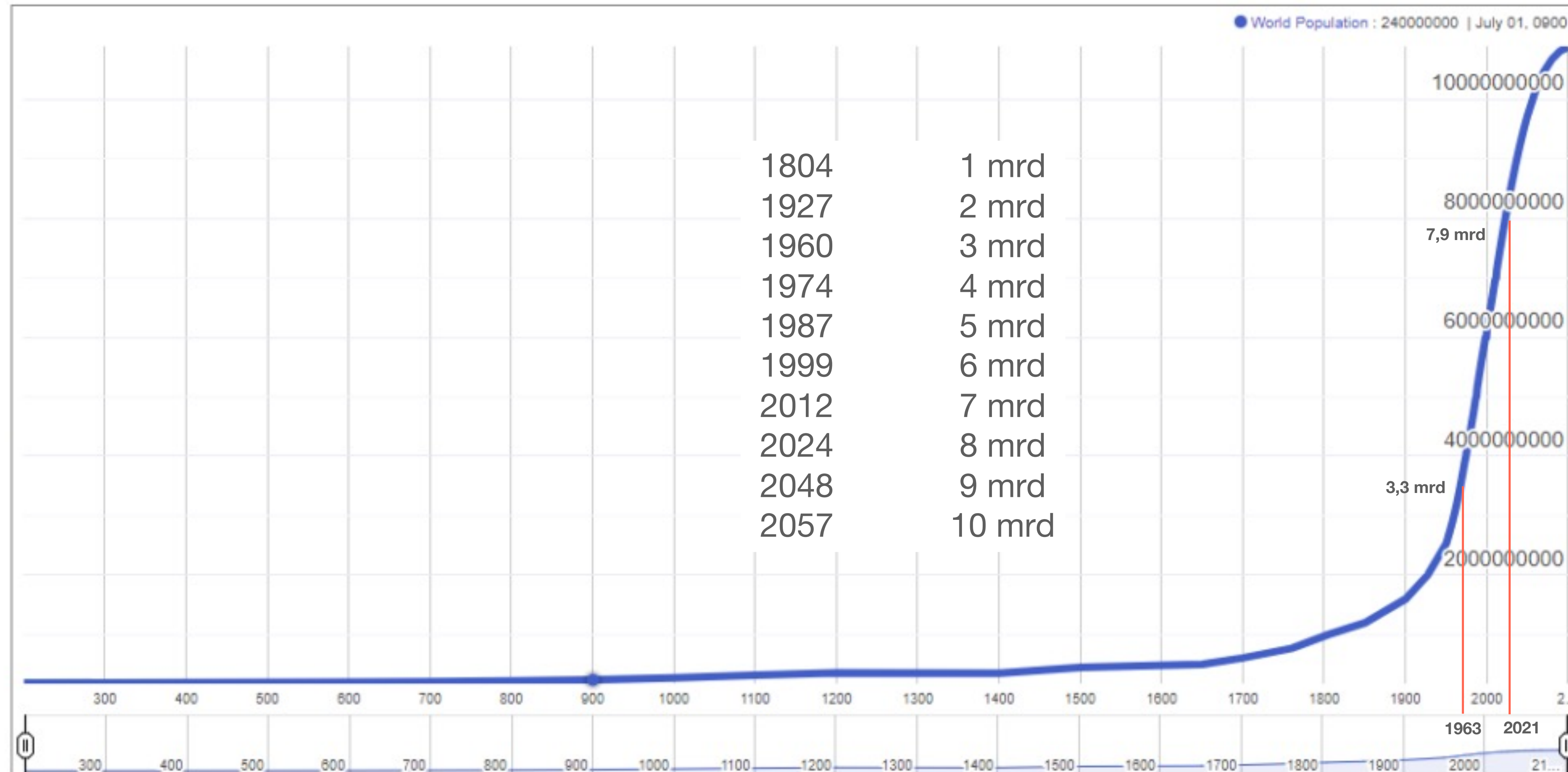
Temperature anomaly 2m Arctic (°C)

(c) Karsten Haustein

Streamlines for 850hPa winds at timestep
Climatology for 1981-2010 reference period (5 day running mean) | Approximate grid box anomalies

World Population: Past, Present, and Future

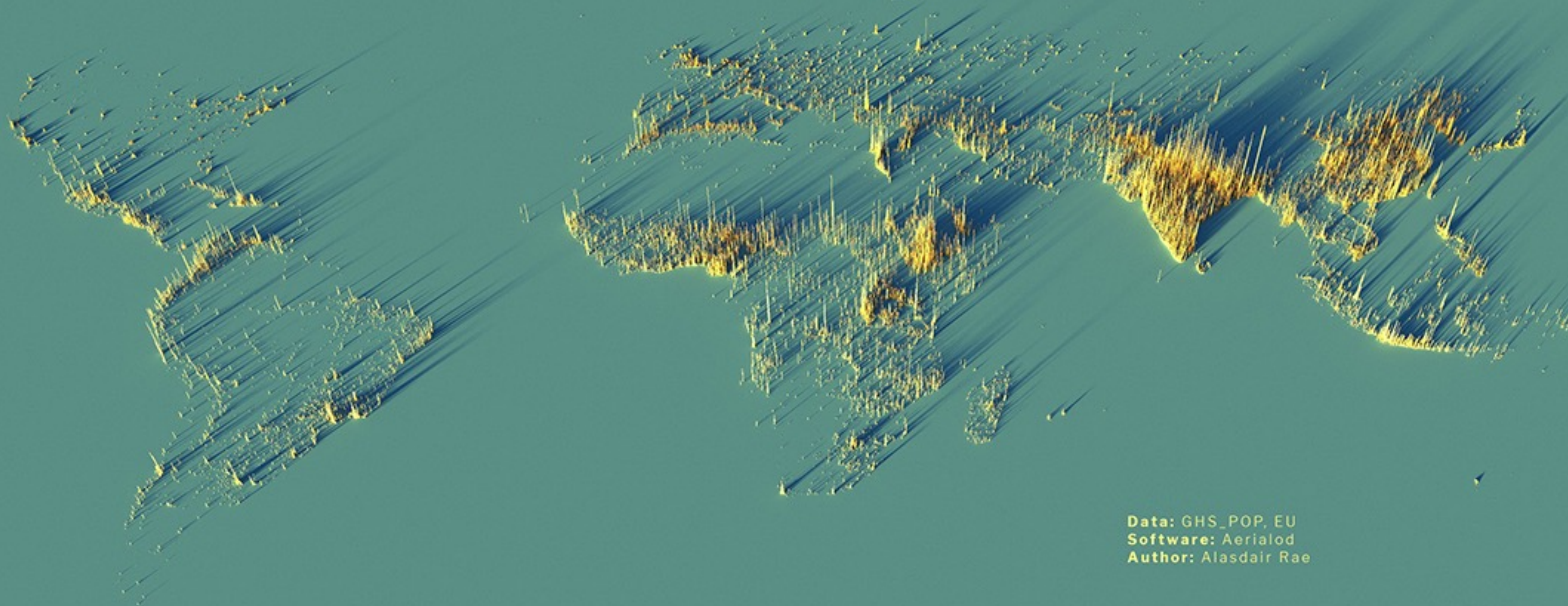

<https://www.worldometers.info>

Global Population Density

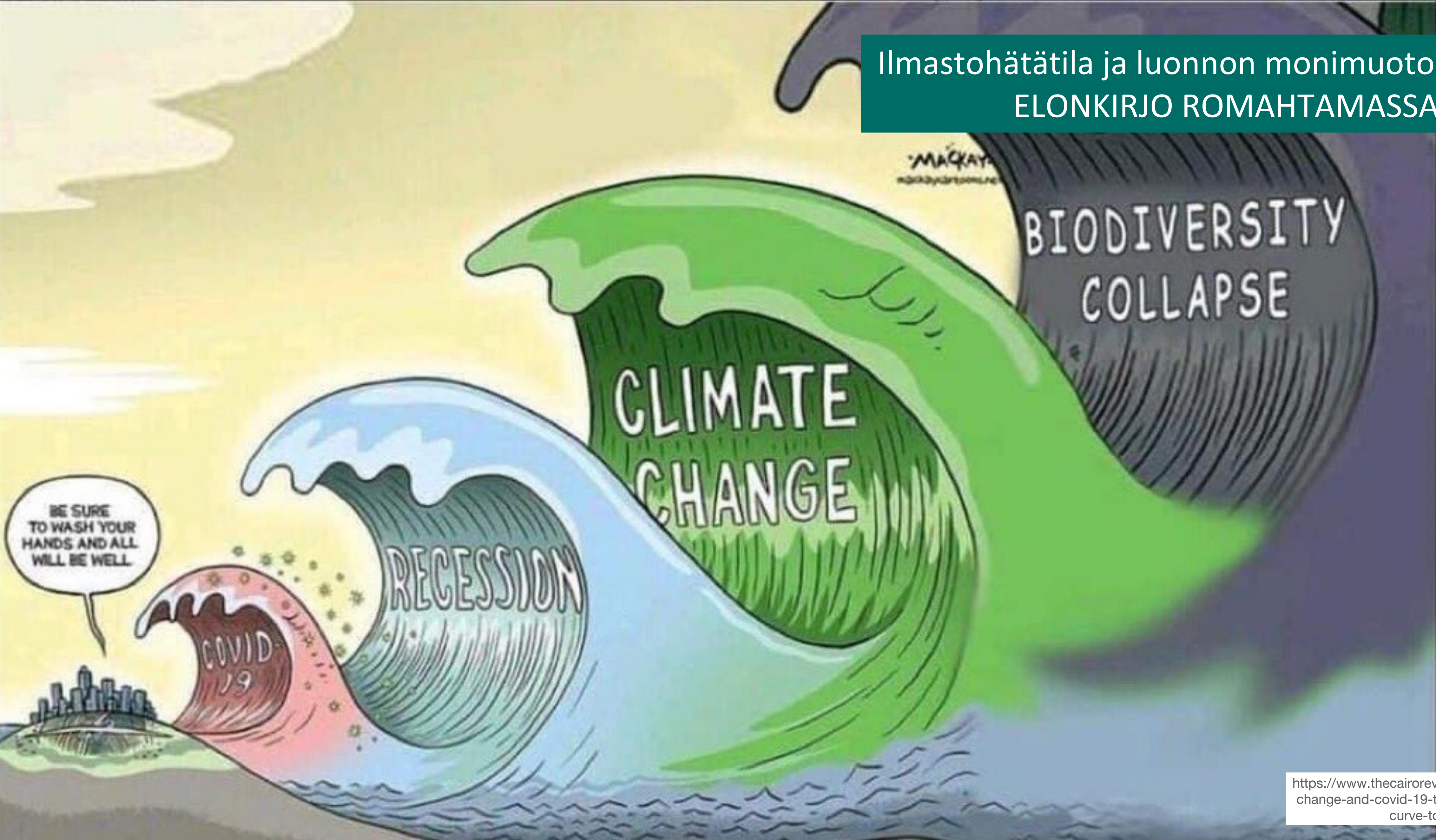
The height of the spikes relates to the number of people living in an area -

Ilmastohätätila ja luonnon monimuotoisuuskriisi
ELONPIIRIN MUUTOKSIA ODOTETTAVISSA

Data: GHS_POP, EU
Software: Aerialod
Author: Alasdair Rae

Ilmastohätätila ja luonnon monimuotoisuuskriisi
ELONKIRJO ROMAHTAMASSA

<https://www.thecairoreview.com/midan/climate-change-and-covid-19-there-is-more-than-one-curve-to-flatten/>

Ilmastohätätila ja luonnon monimuotoisuus kriisi
LUONNON EKOSYSTEEMIPALVELUT "ELONTASE"

The Economics of Biodiversity: The Dasgupta Review

<https://mahb.stanford.edu/library-item/final-report-the-economics-of-biodiversity-the-dasgupta-review/>

ELINTASO -> ELONTASE – LUONTOPÄÄOMA MUKAAN YHDYSKUNTIEN KEHITTÄMISEEN

PERSON *of the* YEAR TIME

GRETA THUNBERG
THE POWER OF YOUTH

time.com

Ilmastohätätila ja luonnon monimuotoisuuskriisi ELONPIIRI MEIDÄN JÄLKEEMME?

<https://twitter.com/TillSawala/status/1224287852554485761/photo/1>

GRETA-SUKUPOLVI (15–25 V.) – MILLAISEN MAAILMAN JÄTÄMME LAPSENlapsillemme?

Ilmastohätätila ja luonnon monimuotoisuuskriisi
ELOKAPINA TULEE VOIMISTUMAAN...

BERLIINI, 2019

ELOKAPINAN (EXTINCTION) OSALLISTUJEN KESKI-IKÄ TULEE NOUSEMAAN – ISOÄIDIT RADIKALISOITUMASSA MYÖS SUOMESSA...

II
TÄHTÄIMESSÄ:
Hiilineutraali palvelukaupunki

Linear economy

Technical & biological materials mixed up

Energy from finite sources

Circular economy

Biological materials

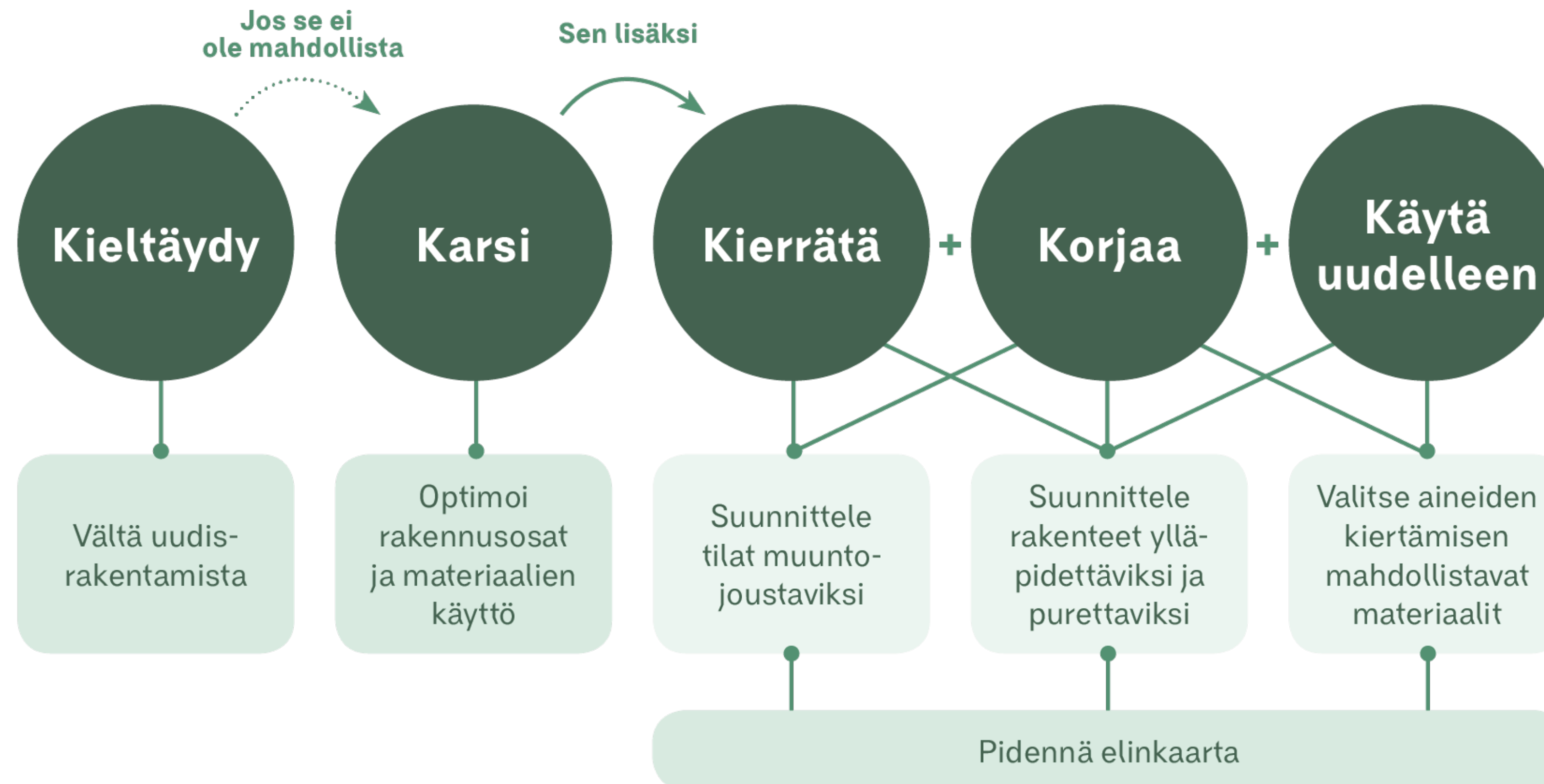
Technical materials

Energy from renewable sources

<https://www.datadriveninvestor.com/2018/10/19/circular-economy-is-the-solution-for-a-sustainable-future/>

Rakennusalan kiertotaloushierarkia

Hiilineutraali palvelukaupunki KIERTOTALOUDEN UUSI IMPERATIIVI

Suomela, Miia & Lehto, Antti (2021). Jätkäsaaren kiertotalouskortteli. Raportti 1: Taustaa. Kiertotalous ja kiertotalouden mukainen suunnittelu rakennusosalalla. Kasvu ja kehitystä puusta -tukiohjelma, kehityshanke Kierrätyspohjaiset puutuotteet ja -rakenteet Kiertotalouskorttelissa (2/2021–9/2022). Julkaisematon selvitysraportti.

Hiilineutraali palvelukaupunki
AVOHAKKUISTA JATKUVAAN KASVATUKSEEN

MAAPERÄÄ MUOKKAAVISTA AVOHAKKUISTA JATKUVAPETTEISEEN JATKUVAAN KASVATUKSEEN

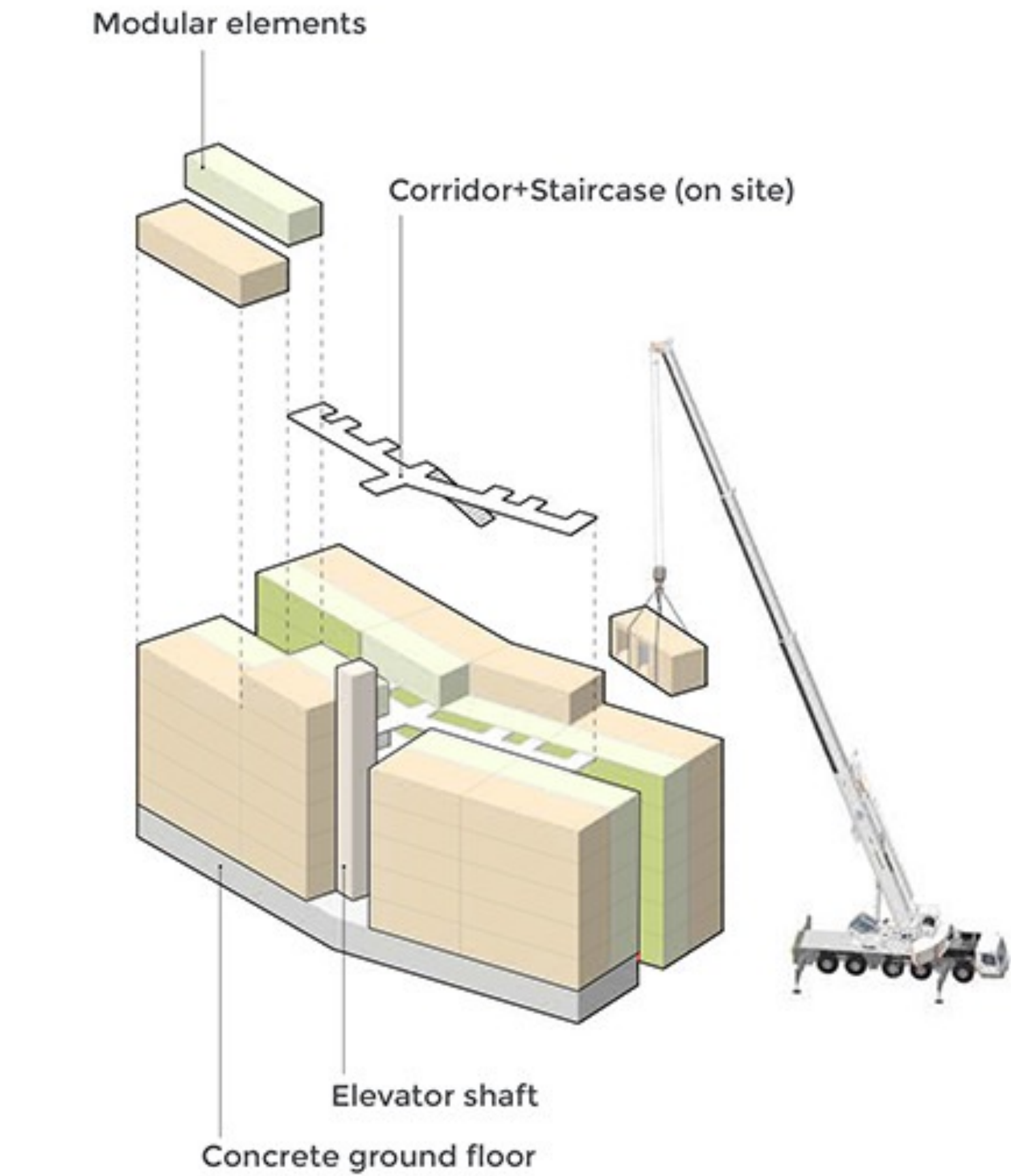

Hiilineutraali palvelukaupunki
TEOLLINEN PUURAKENTAMINEN

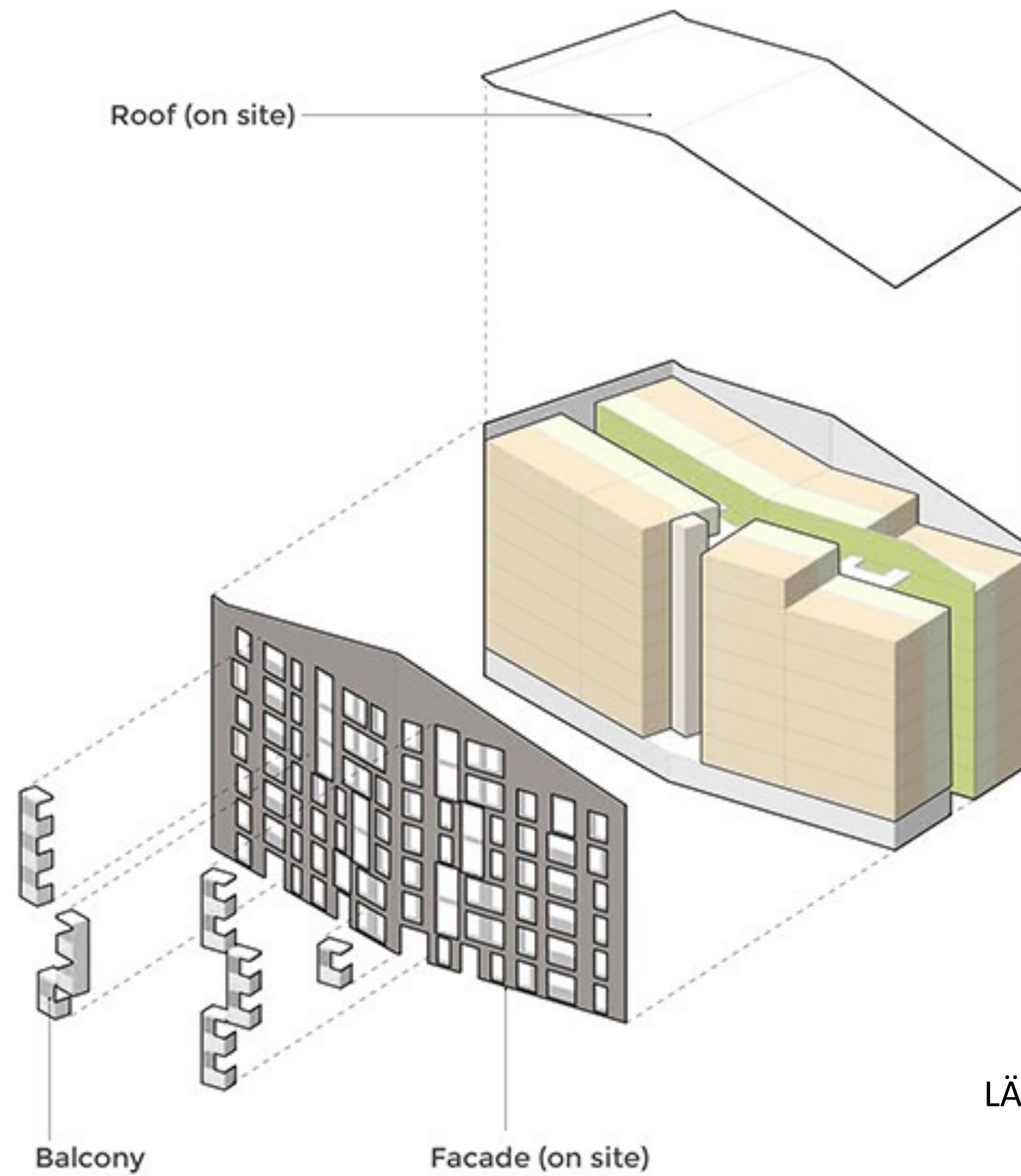
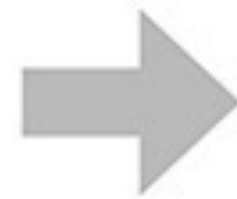
PUUKUOKKA, JYVÄSKYLÄ

HIILINEUTRAALI KIERTOTALOUS – HEI RAKENTAKAA SUOMALAISET PUUSTA!

Hiilineutraali palvelukaupunki TEOLLINEN PUURAKENTAMINEN

- Room module
- Wet module
- Vertical shafts

LÄHDE: OOPEAA ARKKITEHDIT

PUUKUOKKA, JYVÄSKYLÄ

HIILINEUTRAALI KIERTOTALOUS – 80 % RAKENTAMISESTA SIIRTYY TEHTAALLE MAAKUNTIIN

Hiilineutraali palvelukaupunki TEOLLINEN PUURAKENTAMINEN

LÄHDE: OOEPA ARKKITEHDIT

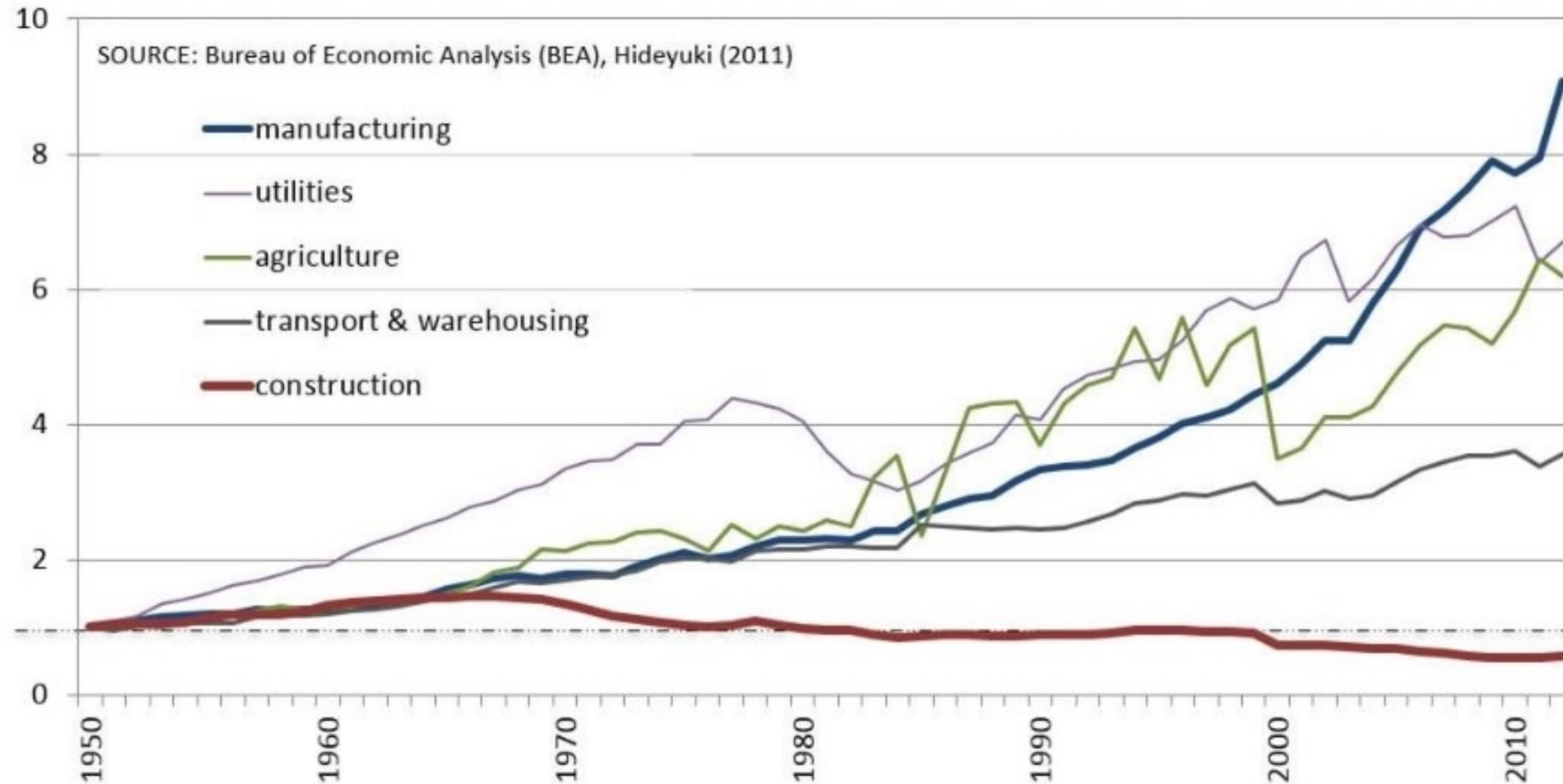
PUUKUOKKA, JYVÄSKYLÄ

HIILINEUTRAALI KIERTOTALOUS – VALMIT MODUULIT ASENNETAAN NOPEASTI PAIKOILLEN

Construction productivity 1950-2012

Real productivity (GDP value-add per employee) by industry in the US
Indexed; 1950 = 1.0

Hiilineutraali palvelukaupunki
RAKENTAMISEN TUOTTAVUUS NOUSUUN!

<https://constructionphysics.substack.com/p/construction-efficiency-and-production>

NELJÄS TEOLLINEN VALLANKUMOUS – TYÖ SIIRTYY TYÖMAILTA TEHTAISIIIN – DIGITAALISUUS & ROBOTISOINTI

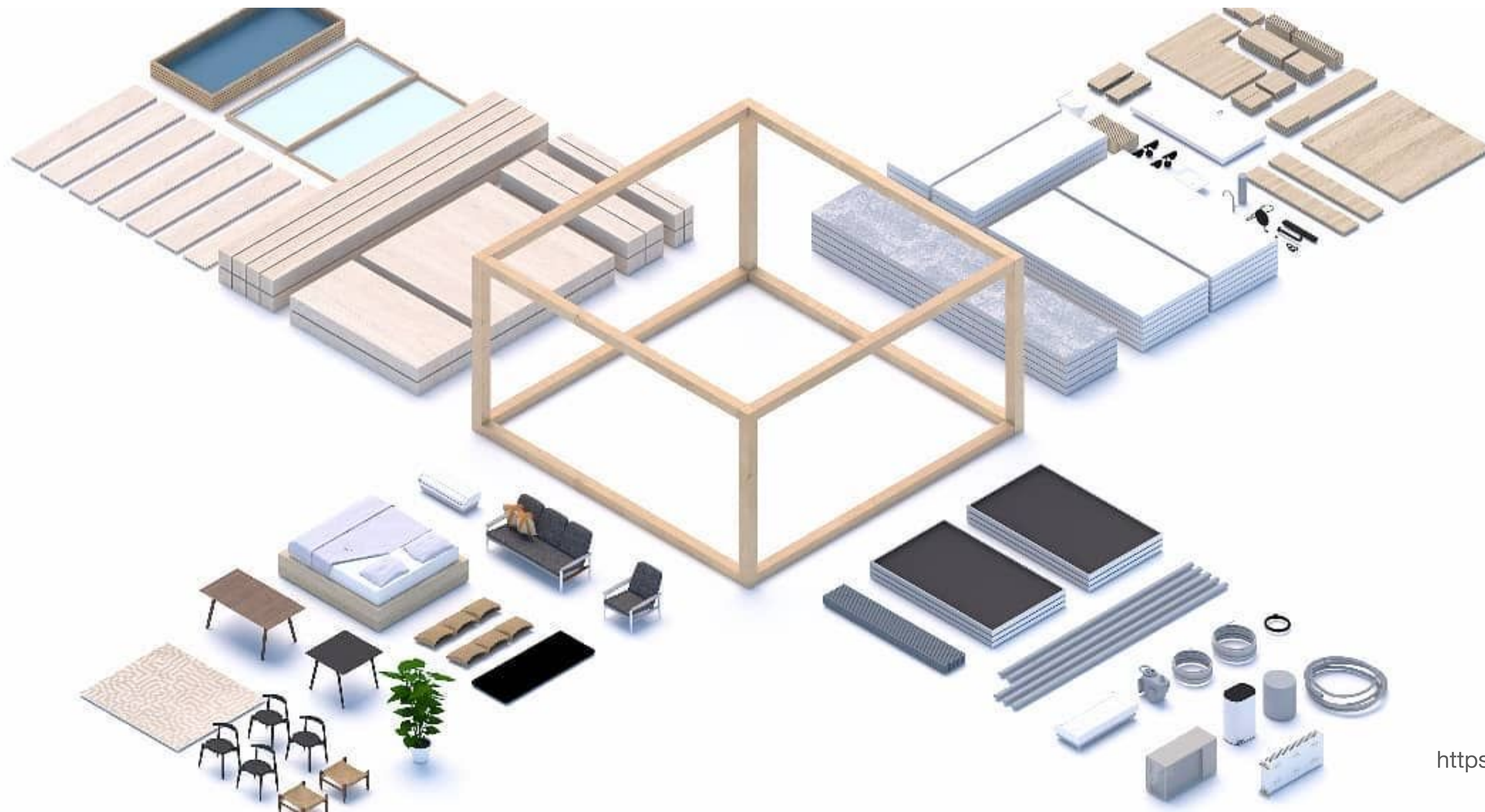
Hiilineutraali palvelukaupunki
TEOLLINEN PUURAKENTAMINEN, MYÖS KESKUSTOISSA!

KALON-KORTTELI, JYVÄSKYLÄ

HIILINEUTRAALI KIERTOTALOUS – 2020-LUKU TULEE OLEMAAN PUURAKENTAMISEN VUOSIKYMMEN

Hiilineutraali palvelukaupunki PURETTAVUUDEN SUUNNITTELU

<https://space10.com/space10-redesigned/>

Hiilineutraali palvelutalous
DIGITAALISET PALVELUT

TILAA RUOKAOSTOKSET
SUORAAN VENEELLES!

www.k-market.com/erottaja
VERKKOKAUPAN PIKATILAUS PERILLÄ JOPA TUNNISSA

Toimitusosoite: Merisatamankatu 10, 00150 Helsinki

Hiilineutraali palvelukaupunki CITY AS A SERVICE

<https://insights.abnamro.nl/en/2018/06/city-as-a-service-1-out-of-3-dutch-consumers-believes-city-as-a-service-to-become-a-reality/>

PALVELULLISTUMINEN – "ENNEN VIEMÄRÖITIIN, NYT PALVELOIDAAN" – KUUKAUSIMAKSUTALOUS

III

MENOSSA:

**Elämisen murros – ihminen on kahdella jalalla
kulkeva laumaeläin**

Elämisen murros KORONAN JÄLKEINEN KAUPUNKI

Raitiovaunun konduktööri estää ilman kasvosuojusta olevan matkustajan tulemisen vaunuun Seattlessa vuonna 1918. Kuva: U.S. National Archives and Records Administration
<https://yle.fi/uutiset/3-11290584>

Elämisen murros PARANTAVAT YMPÄRISTÖT

Paimion parantolan potilassiipi
1930-luvulla. Kuva: Gustaf
Welin, Alvar Aalto -säätio.
<https://www.alvaraalto.fi/arkkit/ehtuuri/paimion-parantola/>

PARANTAVIEN YMPÄRISTÖJEN TRENDI 1920- JA 1930-LUVULLA – PARANTAVAT YMPÄRISTÖT 2020-LUVULLA?

A man in a blue jacket and a child in a pink outfit are walking away from the camera on a gravel path. The path is bordered by a black metal railing. The background is a dense forest of tall trees. The scene is bright and sunny.

Elämisen murros
ELÄMISEN UUSI RYTMİ

MÄTÄJOENLAAKSO, HELSINKI

UUSI INHIMILLISEMPI ELÄMISEN RYTMİ – DIGILOIKKA LAADUKKAASEEN LÄHIELÄMÄÄN – HEI PIDETÄÄN SIITÄ KIINNI!

Elämisen murros
MONIPAIKKA-ASUMINEN

KANGASNIEMI

PAIKKARIIPPUMATTOMUUS AVASI MAASEUDUN KAUPUNKILAISILLE

Elämisen murros KORONAN JÄLKEINEN ASUMINEN

OMAOVELLINEN JA OMAPIHALLINEN ASUMINEN – PIHAT, PARVEKKEET, KATOT, TERASSIT, ULKOTILAT

Elämisen murros
YHTEISÖLLISYYS LISÄARVONA

YHTEISTILAT & YHTEISÖKEITTIÖT MAHDOLLISTAVAT YHTEISÖLLISYYDEN

Elämisen murros TUNNISTETAAN ERILAISET LAUMAT

IHMINEN ON KAHDILLA JALALLA KULKEVA LAUMAEÄLÄIN – KEITÄ KUULUU SINUN LAUMAASI?

Elämisen murros
I LIVE – MINÄ ELÄN

BERLIINI, SAKSA

KAUPUNGIT MUUTTUVAT ELÄMISEN YMPÄRISTÖIKSI

IV
SIKSI:
resetoidaan kaupungit!

Resetoidaan kaupungit HAASTEENA VIHELIÄISET ONGELMAT

https://www.nytimes.com/2021/08/11/world/europe/greece-wildfires-avia-climate-change-europe.html?campaign_id=51&emc=edit_mbe_20210812&instance_id=37736&nl=morning-briefing%3A-europe-edition®i_id=119894314&segment_id=66030&te=1&user_id=53a6be528d73e064293074c936f8fad3

© Ritzau Scanpix/AFP via Getty ima

<https://www.dailymail.co.uk/news/article-8914515/Denmark-cull-minks-17-MILLION.html>

VIHელიÄISET ONGELMAT (WICKED PROBLEMS) – RATKAISUISSA PITÄÄ OLLA MUKANA TOIVOA – TOIVON INFRASTRUKTUURI

Resetoidaan kaupungit
LISÄÄ ONNELLISUUDEN INFRASTRUKTUURIA

Kuva: Marc Goodwin, ARK-lehti

KRIISIAIKOINA TARVITAAN LISÄÄ ONNELLISUUDEN INFRASTRUKTUURIA – FINLANDIAPALKINNON VOITTAJA FYRI, KIRKKONUMMI

Resetoidaan kaupungit
VENETSIA – TULEVAISUUDEN KAUPUNKI?

TUHATVUOTISET KAUPUNGIT RAKENNETAAN KESKIAIKAISEN KIRKKOARKKITEHDIN ASEENTEELLA

Resetoidaan kaupungit PARIISI – SUSTAINABLE CITY PLAN 2030

<https://www.timeout.com/paris/en/things-to-do/paris-green-sustainable-city-plan-2030>

PARIS – 15-MINUTE CITY – EXTRAORDINARY GARDENS

Case Studies and Best Practice Examples January 2015

Paris Sustainable Food Plan 2015-2020

Climate Action Planning

Food

https://www.c4knowledgehub.org/s/article/Paris-Sustainable-Food-Plan-2015-2020?language=en_US

Resetoidaan kaupungit ASUKASLÄHTÖISET TASKUPUUTARHAT

DALSTON EASTERN CURVE GARDEN, LONDON

LONTOO – KAUPUNGINOSAN ASUKASLÄHTÖISET TASKUPUUTARHAT – PYSYVÄ TILAPÄISYYS!

Resetoidaan kaupungit LUONTO TULEE KAUPUNKIIN

<https://www.eco-business.com/news/green-mashup-rise-biophilic-cities/>

THE RISE OF THE BIOPHILIC CITIES – BIOFIILINEN YLEISKAAVA OULUUN?

Resetoidaan kaupungit MAATALOUS TULEE KAUPUNKIIN

<https://www.cbc.ca/news/science/floating-dairy-farm-1.5089424>

<https://www.dezeen.com/2019/05/24/floating-farm-rotterdam-climate-change-cows-dairy/>

STADIONIEN LEIKKUUNURMET LEHMIEN REHUIKSI – LEHMÄN NÄKÖKULMA?

Resetoidaan kaupungit
LUONTO TULEE RAKENNUKSIIN

Arkkitehti Pekka Pakkanen, Planetary Architecture
<https://planetary.fi>
Rakennuttaja/kehittäjä: Y-Säätiö.

ELONKIRJOTALO – LUONNON MONIMUOTOISUUTTA LISÄÄVÄ ASUMISKONSEPTI – MADOILLE PUHEOIKEUS!

Resetoidaan kaupungit
PUUT TAKAISIN KADUILLE JA PIHOILLE

800-vuotias tammi. Fredville Park, Englanti.
Lähde: Mikko Neuvo, 2.9.2021 twiitti

PUUN OIKEUDET – TILAA JUURILLE – PUUT OVAT HITAITA

Resetoidaan kaupungit
ELÄVÄN OIKEUDET

KOIRIEN, KALOJEN, PERHOSTEN JA SIENTEN OIKEUDET – EMPATIAA LUONTOA KOHTAAN

Resetoidaan kaupungit
EMPATIAA KAUPUNKIIN

TIEDEKULMA, HELSINKI

IHMISKESEINEN ARKKITEHTUURI TUKEE LAUMOJEN SYNTYMISTÄ

Resetoidaan kaupungit TYÖ JA ASUMINEN YHDISTYVÄT

Resetoidaan kaupungit PAIKALLISUUS & LÄHITUOTANTO

PAIKALLISUUS LÖYDETÄÄN UDESTAAN – OMAN KYLÄN YRITTÄJÄT VETUREINA

Resetoidaan kaupungit
EDISTETÄÄN REILUA JAKAMISTALOUTTA

ON SE VAAN NIIN TYHMÄÄ OMISTAA TURHAA JA TURHAAN – STUFFIO.FI NAAPURUSTOVUOKRAAMO

Resetoidaan kaupungit
KADUT DIETILLE, IHMISILLE ETUSIJIA

Taras Grescoe, twitter 23.8.2021

Resetoidaan kaupungit
KADUT DIETILLE, IHMISILLE ETUSIJA

KATUTILA VAPAUTETAAN IHMISILLE – RETHINKING THE STREET – 15 MINUUTIN KAUPUNGINOSAT

Resetoidaan kaupungit
UUDET SÄHKÖHÄRPÄKKEET

<https://www.electrive.com/2020/10/29/harley-davidson-launches-e-bike-brand/>

HARLEY-DAVIDSSON LANSEERASI OMAN SÄHKÖPYÖRÄN

Resetoidaan kaupungit UUDET SÄHKÖHÄRPÄKKEET

HELSINKI, KANNELMÄKI

KOTOA ASUMISEN EDISTÄMISESTÄ KOTOA LÄHTEMISEN EDISTÄMISEEN – JALKAKÄYTVÄLLÄKÖ AJETAAN?

Auckland, New Zealand

Resetoidaan kaupungit
SKUUTTIKADUT 20 km/h

<https://www.aucklandcouncil.govt.nz/licences-regulations/report/rental-e-scooter-trial-2.0-evaluation-report.pdf>

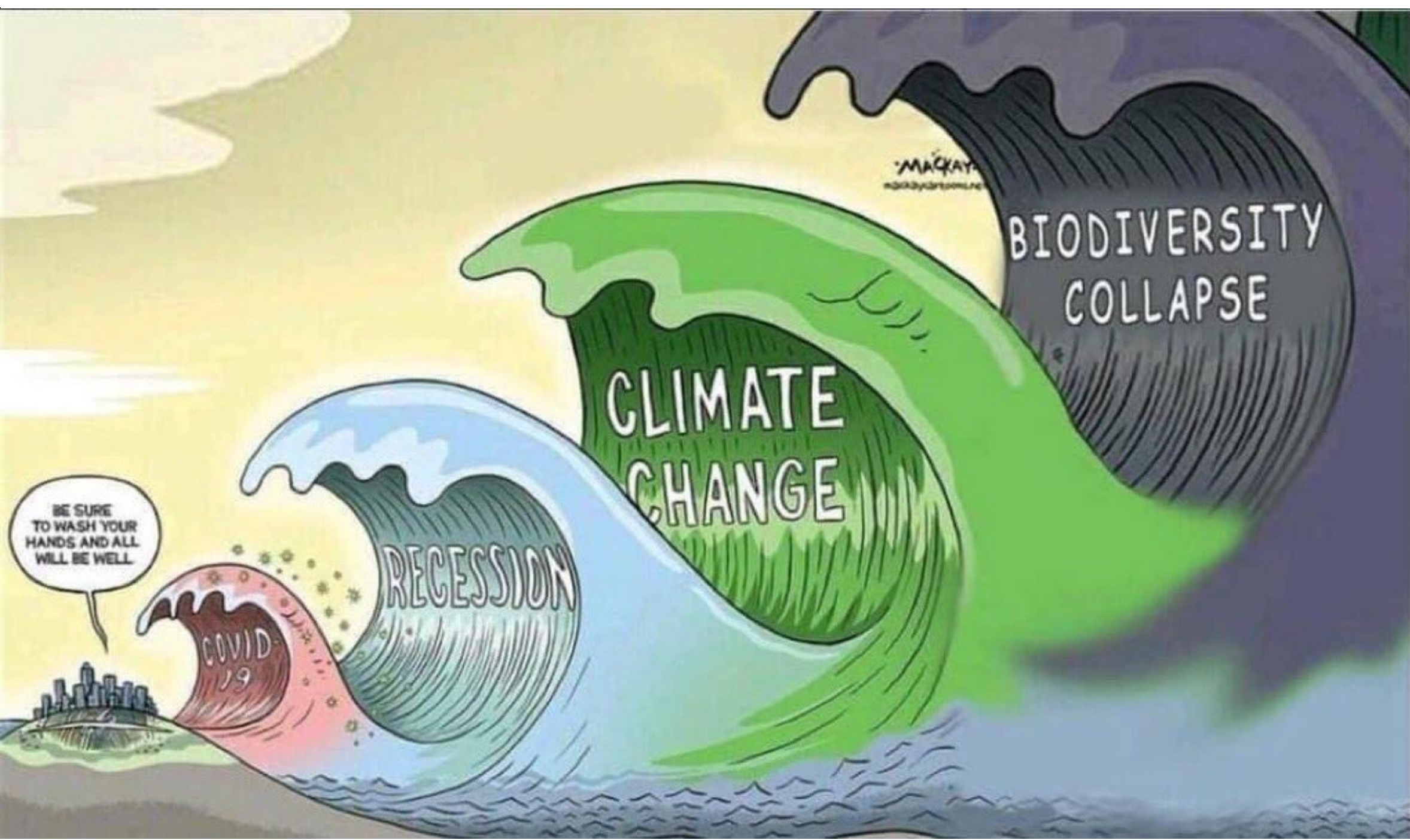
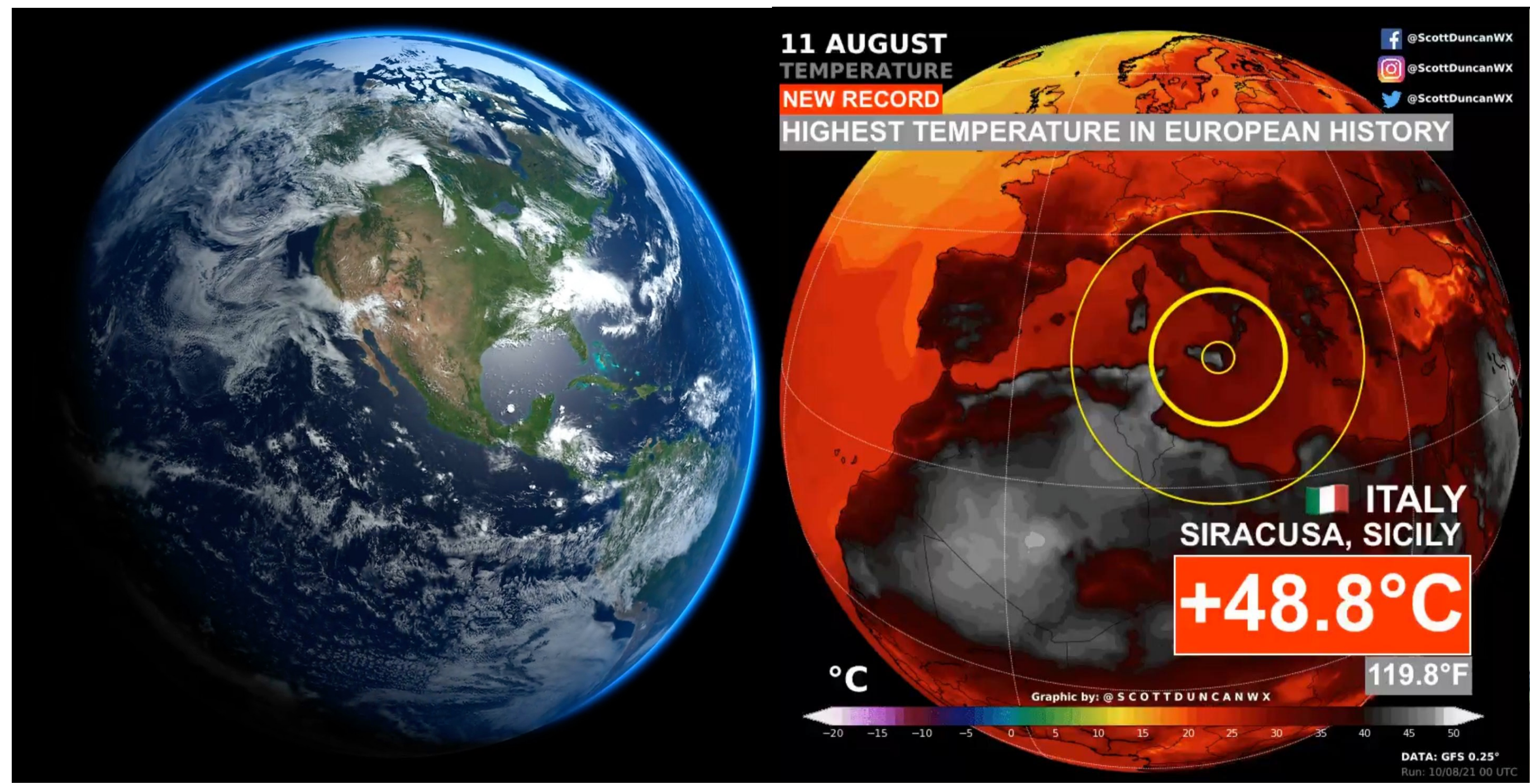
Figure 44. Most popular rental e-scooter routes in September 2019

SÄHKÖSKUUTIT KORVAAVAT KÄVELYÄ JAPYÖRÄILYÄ – SKUUTTIKADUN NOPEUSRAJOITUKSEKSI 20 km/h?

V

KESTÄVÄN TULEVAISUUDEN OULU 2080 – TOP 5

Kohti kestäväää tulevaisuutta
TOP 1. ILMASTOHÄTÄTILA

NYT ON PAKKO ALKAA TOIMIA, KAIKILLA TASOILLA: SUUNNITTELUSSA, RAKENTAMISESSA JA KÄYTÖSSÄ – NYT!

Kohti kestäväää tulevaisuutta
TOP 2. LUONTO TAKAISIN KAUPUNKIIN

LINJA ARKKITEHDIT

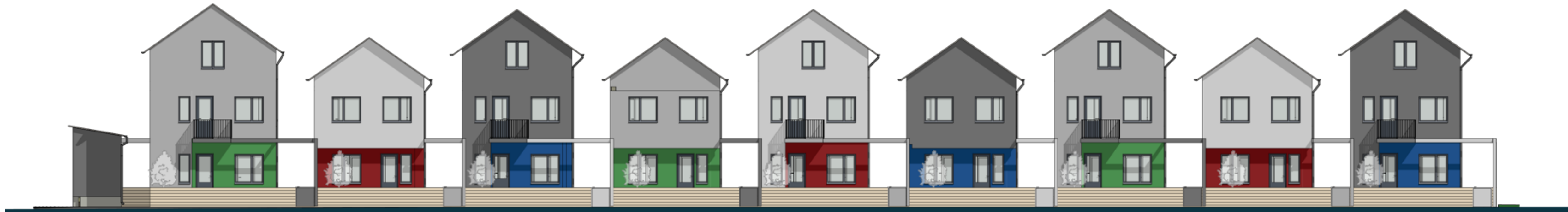
LÄHDE: Rotuaarin kattamisselvitys 2019

ENERGIAOMAVARAISUUS – VEDEN KERUU – RUUAN TUOTANTO KORTTELEISSA – SYÖTÄVÄT KAUPUNGIT – OIKEITA PUITA

Kohti kestävää tulevaisuutta TOP 3. POIKKEUSTILANTEET KESTÄVÄÄ ASUMISTA

Village, julkisivu etelään

Village, julkisivu pohjoiseen hiukkavaarankadulle

Hiukkavaara, uusia kaupunkipientaloja
<https://ukiark.fi/uniikkia-ja-urbaania-pientalomiljoota-hiukkavaarassa/>

Kohti kestäväää tulevaisuutta
TOP 4. EMPATIA, EMPATIA, EMPATIA

Hartaanselänranta, Oulun Asuntomessut 2025
Kuva: Muuan Oy

KOHTI PLANETAARISTA EMPATIAA – EMPATIA IHMISIIN, EMPATIA ELÄIMIIN & HYÖNTEISIIN JA EMPATIA KASVEIHIN & PUIHIN

Kohti kestäväää tulevaisuutta
TOP 5. OLLAANKO LUUSEREITA VAI SANKAREITA?

TÄHTÄIN 2080-LUVULLE – MITÄ LAPSEMME KERTOVAT IÄKKÄINÄ VANHUKSINA OMILLE LASTENLAPSILLEN?

Kaupunkisuunnitteluseminaari XV
Vetovoimainen Oulu
20.10.2021

Asumisen, liikkumisen ja elämisen trendit ja ilmiöt –
Oulu vuonna 2080?

Kimmo Rönkä
Future Living Specialist, CEO
Rönkä Consulting Oy, www.ronkaexp.fi
kimmo@ronkaexp.fi, Twitter @kimmoronka